

OPONENTSKÝ POSUDEK

rigorózní práce Davida K o u r y Mgr. na téma
"Vydržení vlastnického práva a oprávnění odpovídajícího
věcnému břemeni"

Jde o práci v rozsahu 90 stran, obsahově členěnou na úvod, pojem a funkci vydržení, jednotlivé prvky vydržení, vydržení v jednotlivých obdobích, vydržení contra tabulas, závěr. Dále je připojen seznam použité literatury a soupis související judikatury.

Práce svou úrovní dosahuje podoby odborné studie, v níž se bere zřetel na odborné publikace na uvedené téma, jakož i na ustálenou judikaturu soudů. Zvláště si zaslouží ocenění, že k problematičtým otázkám rigorózně zaujímá vlastní, odborně podložené stanovisko. Pochvalu je třeba vyslovit i stylu zpracování látky čtenářsky přitažlivému.

Tyto přednosti ulehčily posouzení práce oponentem, který si ji se zájmem přečetl a ocenil pečlivost autora i přesvědčivost jeho dedukcí.

Co se týče tématu nabývání vlastnického práva vydržením, lze mít přitom na mysli, že představuje průlom do všemocné ochrany vlastnického práva. Při autorově důkladnosti by čtenář očekávat, že vysvětlí, čím při koncipování občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. byla odůvodňována eliminování právní úpravy vydržení vlastnického práva ze zákonného kontextu. V posuzované práci se pouze konstatuje, že v období od 1.4.1964 do 31.3.1983 občanskoprávní předpisy vydržení nepřipouštěly. Byla v tom pouhá, ničím nezdůvodněná legislativní svévole, anebo * projev ideového fundamentalismu? Ani držbě nebyla uvedená koncepce nakloněná, což konec konců odpovídalo konsensuálnímu principu při odvozeném nabývání vlastnického práva, tedy translačním účinkům smluv, které byly právní důvodem uvedené změny.

Změna v opuštění konsensuálního principu nenastala "s přijetím zákona č. 344/1992 Sb...a zejména zákona č. 265/1992 Sb.", jak se nesprávně uvádí na str. 82. Historickým mezníkem v tomto směru byla novela občanského zákoníku zákonem č. 264/1992 Sb. s účinností k 1.1.1993, na kterou shora uvedené zákony teprve navazují. To se často neprávem opomíjí.

Podle platné právní úpravy základním předpokladem pro nabytí vlastnictví věci vydržením je oprávněná držba, která má však dvě složky, a to vnější v podobě právního panství nad věcí *foro publico* vyvolávajícího domněnku legitimacy držitele v očích třetích osob a vnitřní v podobě úmyslu nakládat s věcí jako s vlastní, který zůstává skryt a na který lze jen usuzovat z nějakých vnějších projevů. Setkáváme se s akcentem na onu vnější podobu držby, jak o tom svědčí právní úprava v ustanovení § 161 odst. 1 OZ.

K textu na str. 25 shora by bylo vhodné připomenout právní úpravu v ustanovení § 500 odst. 1 OZ. Nadpis na str. 50 "Předmět vydržení podle zákona č. 181/1983 Sb." vzbudil při posuzování práce rozpaky, došlo zde zřejmě k pochybné citaci, která se na jiných místech neopakuje.

Co se týče textu na str. 54 v druhém odstavci, nelze se ztotožnit s formulací, i když je čerpána z judikatury, na kterou je odkazováno, když se uvádí, že "je možno vydržet i pozemek, který je částí parcely" nebo "Pokud je tedy parcela rozdělena hranicí držby na dva pozemky". S pojmem "parcela" se zde zachází v rozporu s definicí v § 27 písm. b/ kat.zák. Parcela není žádná reálná věc, je pouze odrazem reality v podobě pozemku do zobrazovací roviny katastrální mapy.

Jestliže se na str. 82/83 cituje ustanovení § 11 zák.č. 265/1992 Sb., zasloužilo by si v dané souvislosti i pár slov ustanovení § 16 odst. 1 cit.zák.

Shora uvedené poznámky jsou důkazem zájmu, který posuzovaná práce v oponentovi svou vysokou úrovní vyvolala, nelze je chápat než jako odbornou polemiku, která kladné hodnocení práce shora vyjádřené jen potvrzuje.

Doporučuji práci k obhajobě.

17.11.2005

doc.dr.Jiří Mikeš
